

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՑԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

_____ Հայոց լեզվի և գրականության _____
ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ՝ Բարության Հ. Ռ. /Ա.Ա.Հ/

Արձանագրություն № __2__

«__12__» __սեպտեմբեր__ 2023 թ.

ՀԼԳ/բ-005 «ԳՐԱԲԱՐ 3»
ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈՂԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝	011401.00.6 Մասնագիտական մանկավարժություն
Կրթական ծրագիր՝	011401.19.6 Հայոց լեզու և գրականություն
Որակավորման աստիճան՝	Մանկավարժության բակալավր
Ամբիոն՝	Հայոց լեզվի և գրականության
Ուսուցման ձևը՝	Հեռակա
Կուրս/կիսամյակ՝	3-րդ / 1-ին
Դասախոս՝	Շ.Ղուկասյան
Էլ. հասցե՝	shoxerik@mail.ru

Վանաձոր- 2023թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում
2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները
3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները
4. Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները
5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների
6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը
7. Ուսումնական աշխատանքները տեսակները
8. Դասավանդման մեթոդներ
9. Ուսումնառության մեթոդները
10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը
11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ
12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ
 - 12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ
 - 12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ
 - 12.3. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ
13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում
14. Գնահատում
 - 14.1. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում
 - 14.2. Հարցաշար
 - 14.3. Գնահատման չափանիշներ
15. Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում¹.

«Գրաբար 3» դասընթացը բարձրագույն կրթության համակարգում ապագա մասնագետին հնարավորություն է ընձեռում կատարել հայերենի տարբեր ժամանակաշրջանների համեմատական քննություն, լեզվական միավորների խորքային ուսումնասիրություն, մասնագիտական գրականությունից ճիշտ օգտվելու, սեփական եզրահանգումները գրագետ ձևակերպելու, դրանք պաշտպանելու կարողություն:

Դասընթացը ներառված է 011401.19.6 «Հայոց լեզու և գրականություն» կրթական ծրագրում:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

2.1. Դասընթացի նպատակն է.

- Մասնագիտական հիմնարար գիտելիքների փոխանցում ուսանողներին:
- Տեսական գիտելիքների գործնականում կիրառելու հմտությունների և կարողությունների ձևավորում ուսանողների մոտ:
- Համեմատական քննություն կատարելու, նախադասությունը վերլուծելու, մասնագիտական գրականությունից օգտվելու ունակությունների ձեռքբերում ուսանողների կողմից:

2.2. Դասընթացի խնդիրներն են.

- Սովորեցնել գրաբարի մակբայների, նախդիրների դրանց տեսակների բառակապակցության, կապակցման միջոցներին նախադասության, նախադասության տեսակների, գլխավոր և երկրորդական անդամների արտահայտության միջոցները:
- Բացատրել գրաբարի շարահյուսության առանձնահատկությունները,
- Բնութագրել հին հայերենի կառուցվածքային առանձնահատկությունները և քերականական իմաստները, դրանց արտահայտության ձևերի տարբերությունների պատճառները,
- Վերլուծել քերականական օրինաչափությունները
- Ամրապնդել ուսանողների կողմից ձեռքբերված տեսական գիտելիքները գործնական իրավիճակային խնդիրներով:

¹ Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների:

- Սովորեցնել ուսանողներին կատարել ինքնուրույն վերլուծություններ և եզրահանգումներ՝ ըստ ուսումնասիրած թեմաների:

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները.

«Գրաբար 3» դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է ուսանողների գիտելիքների և հմտությունների առկայությունը 011401.19.6 «Հայոց լեզու և գրականություն» մասնագիտության բակալավրի կրթական ծրագրում ուսուցանվող «Գրաբար 1», «Գրաբար 2» դասընթացներից:

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը² և կումպետենցիաները.

«Գրաբար 3» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

1. իմանա գրաբարի մակբայների, նախդիրների, բառակապակցության, նախադասության, նախադասության կառուցվածքի, գլխավոր ու երկրորդական անդամների և դրանց ուսումնասիրման մեթոդների վերաբերյալ բավարար գիտելիքներ,
2. կարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում, կատարել գրաբարյան բնագերի թարգմանություն և վերլուծություն,
3. տիրապետի գրաբարի լեզվական միավորները գրաբարյան բնագրերում ուսումնասիրելու մեթոդներին:

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կբերի հետևյալ կումպետենցիաները.

Ա) Ընդհանրական կումպետենցիաներ

Գործիքային կումպետենցիաներ (ԳԿ)՝

ԳԿ1 վերլուծելու և սինթեզելու ունակություն,

ԳԿ4 մասնագիտական ոլորտի գիտելիքների հիմունքներ,

Համակարգային կումպետենցիաներ (ՀԳԿ)՝

ՀԳԿ1 գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն,

ՀԳԿ2 հետազոտություններ կատարելու ունակություններ,

ՀԳԿ3 սովորելու ունակություն,

ՀԳԿ8 ինքնուրույն աշխատելու ունակություն,

Բ) Առարկայական (մասնագիտական) կումպետենցիաներ (ԱԿ)

ԱԿ2 հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները,

ԱԿ4 ցուցաբերել առարկայի ընդհանուր կառուցվածքի և առանձին մասերի միջև կապերի իմացություն,

² <http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf>

ԱԿ6 կիրառել տվյալ առարկային բնորոշ մեթոդները,

ԱԿ11 տիրապետել ինքնուրույն հետազոտության մեթոդներին և կարողանան մեկնաբանել հետազոտության արդյունքները:

5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների³.

«Գրաբար 3-ի» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել «Հայոց լեզու» և «Գրականություն», առարկաների դասավանդման ընթացքում, ասպիրանտուրայում կրթությունը շարունակելու և ձեռագրերի, վիմագրությունների վերաբերյալ գիտական հետազոտություններ կատարելու նպատակով:

6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	3 կրեդիտ/90 ժամ

Աշխատանքի տեսակը	Ժամաքանակ
Դասախոսություն	2
Գործնական աշխատանք	10
Ինքնուրույն աշխատանք	78
Ընդամենը	90
Ստուգման ձևը՝	քննություն

7. Ուսումնական աշխատանքների տեսակները⁴.

- **Դասախոսությունը** դասախոսի կողմից դասընթացի ծրագրի շրջանակներում գիտական-տեղեկատվական թեմայի վերաբերյալ տրամաբանորեն կառուցված, հետևողական ու պարզ խոսքի շարադրանքն է, որի նպատակն է ուսանողին տալ համապարփակ գիտելիքներ: Դասախոսը վերլուծում, մեկնաբանում է թեմայի առավել կարևոր, դժվար ընկալելի, հանգուցային հարցերը: Դասախոսությունը ուսանողի առջև ուրվագծվող գիտական մի ճանապարհ է, որը նա կարող է միայն անցնել գիտական գրականության ընթերցանության, ուսումնական բնույթի այլ պարապմունքների և ինքնուրույն կատարած աշխատանքների շնորհիվ: Դասախոսը պետք է խթանի ուսանողի ակտիվ իմացաբանական գործունեությունը, նպաստի նրանց ստեղծագործական մտածողության ձևավորմանը: Ուսանողը նույնպես պետք է

³ Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել:

⁴ Թողնել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

լինի դասախոսության ակտիվ մասնակից: Ուսանողը դասախոսությանը ներկայանալուց առաջ պետք է ծանոթացած լինի տվյալ դասին ներկայացվող թեմային, որպեսզի կարողանա մասնակցել ուսումնական գործընթացին:

- **Գործնական աշխատանքների** ժամանակ ուսանողը կատարում է լսարանային աշխատանք՝ դասախոսի անմիջական ղեկավարման ներքո: Գործնական պարապմունքները անցկացվում են գործնական խնդիրների լուծման, առաջադրանքների իրականացման, թեստերի, իրավիճակային վերլուծությունների, գործարար խաղերի, խմբային աշխատանքների, տնային առաջադրանքների, ուղեղային զրոհների, ինտերակտիվ ուսուցման միջոցով՝ տեսական գիտելիքները կիրառելու, գործնական ունակությունների և հմտությունների ձեռքբերման և ամրապնդման նպատակով: Դասախոսն առաջադրում է գործնական պարապմունքների թեման, նպատակը, խնդիրները, այն հարցերը, որոնք պետք է լուծել գործնական պարապմունքի ընթացքում, գործնական պարապմունքի անցկացման մեթոդները և պատասխանում է ուսանողների տված հարցերին:

- **Ինքնուրույն աշխատանքը** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:

Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են՝⁵

- **Ռեֆերատ** – ուսանողների ինքնուրույն գրավոր, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի էությունը՝ հենվելով գրական աղբյուրների վրա (դասագրքեր, ձեռնարկներ և այլն):

- **Աշխատանքային տետր** – նախատեսված է ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների համար և թույլ է տալիս գնահատել ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանն ուսանողների կողմից:

- **Ձեկույց** – որևէ գիտական կամ հետազոտական թեմայի շուրջ կատարած եզրակացությունների, ստացած արդյունքների ներկայացում ուսանողի կողմից:

8. Դասավանդման մեթոդներն են՝ հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք:

9. Ուսումնառության մեթոդներն են՝ մտքերի քարտեզագրում, թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, փորձի/հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում:

⁵ Թողնել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների⁶.

h/h	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների		
		դասախոսություն	գործնական աշխատանք	Ինքնուրույն աշխատանք
1.	Մակբայներ		1	8
2.	Նախդիրներ	1	1	10
3.	Բառակապակցություն	1	1	8
4.	Նախադասություն. տեսակները: Երկկազմ նախադասություն:		1	8
5.	Նախադասության գլխավոր անդամների արտահայտությունը:		1	8
6.	Նախադասության երկրորդական անդամների արտահայտությունը:: Սեռի խնդիր:		1	8
7.	Բնության խնդիրներ		1	10
9.	Պարագաներ		1	10
10.	Հոդեր		1	8
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		2	10	78

⁶ Նման է օրացուցային պլանին:

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

h/h	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	Գ. Խաչատրյան, Գրաբար	2014
2.	Ա. Աբրահամյան, Գրաբարի ձեռնարկ	1976
3.	Պ. Շարաբխանյան, Գրաբարի ձեռնարկ	1975
4.	Պ. Բեդիրյան, Լեզու նախնեաց	2000
Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)		
1.	Հ.Ավետիսյան, Ռ.Ղազարյան, Գրաբարի ձեռնարկ	1976
2.	Գ. Թոսունյան, Լ. Խաչատրյան, Գրաբարի ձեռնարկ	2004
3.	Գ. Խաչատրյան, Գրաբարի շարահյուսության ձեռնարկ	2003

12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Գրականություն ⁷
1.	Նախդիրներ	Առ նախդիր: Ի, Զ նախդիրները: Ըստ և ընդ նախդիրները: Յ նախդիրը:	1	ՊԳ, 1, 2
2.	Բառակապակցություն	Կապակցական եղանակներ:	1	ՊԳ, 1, 4, ԼԳ 3

⁷ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, որ.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Ստուգման ձևը	Գրականություն ⁸
1.	Մակբայներ	Ձևի մակբայ: Տեղի մակբայ: Ժամանակի մակբայ:Չափ ու աստիճանի մակբայ:	1	բանավոր	ՊԳ, 1, 2, 3
2.	Նախդիրներ	Առ նախդիր: Ի, Չ նախդիրները: Ըստ և ընդ նախդիրները: Յ նախդիրը:	1	բանավոր	ՊԳ, 1, 2, ԼԳ 1
3.	Բառակապակցություն	Կապակցական եղանակներ:	1	բանավոր	ՊԳ, 1, ԼԳ 3
4.	Նախադասություն. տեսակները: Երկկազմ նախադասություն:	Նախադասություն. տեսակները: Երկկազմ նախադասություն:	1	բանավոր	ՊԳ, 1, 4, ԼԳ 3
5.	Նախադասության գլխավոր անդամների արտահայտությունը:	Ենթակայի արտահայտությունը: Ստորոգյալի արտահայտությունը	1	բանավոր	ՊԳ, 1, 4, ԼԳ 3
6.	Նախադասության երկրորդական անդամների արտահայտությունը: Սեռի խնդիր	Նախադասության երկրորդական անդամների արտահայտությունը: Սեռի խնդիր	1	բանավոր	ՊԳ, 1, 4, ԼԳ 3
7.	Բնության խնդիրներ	Անուղղակի խնդիրներ	1	բանավոր	ՊԳ, 1, 4, ԼԳ 3
8.	Պարագաներ	պարագաներ	1	բանավոր	ՊԳ, 1, 4, ԼԳ 3

⁸ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, որ.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն:

9.	Հողեր	Ս, դ, ն	1	բանավոր	ՊԳ, 1, 2
----	-------	---------	---	---------	----------

12.3. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

Խ/Խ	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը ⁹	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն ¹⁰
1.	Ենթակայի արտահայտությունը հայ մատենագրության մեջ	Սեռականով, տրականով արտահայտված ենթականեր	ռեռֆերատ	Կիսամյակի ավարտ	Բանավոր հարցում	ՊԳ, 1, 2, 4, ԼԳ 3
2.	Ստորոգյալի արտահայտությունը հայ մատենագրության մեջ	Բաղադրյալ ժամանակաձևեր	ռեռֆերատ	Կիսամյակի ավարտ	Բանավոր հարցում	ՊԳ, 1, 2, 4, ԼԳ 3
3.	Սեռի խնդրի արտահայտությունը հայ մատենագրության մեջ	Ուղիղ խնդրի խոսքիմասային արտահայտությունները	ռեռֆերատ	Կիսամյակի ավարտ	Բանավոր հարցում	ՊԳ, 1, 2, 4, ԼԳ 3
4.	Բնության խնդիրների արտահայտությունը հայ մատենագրության մեջ	Հանգման, անջատման, վերաբերության, միասնության խնդիրների արտահայտման միջոցները	ռեռֆերատ	Կիսամյակի ավարտ	Բանավոր հարցում	ՊԳ, 1, 2, 4, ԼԳ 3
5.	Պարագաների արտահայտությունը հայ մատենագրության մեջ	Տեղի, ժամանակի, չափի ու աստիճանի մակբայներ	ռեռֆերատ	Կիսամյակի ավարտ	Բանավոր հարցում	ՊԳ, 1, 2, 4, ԼԳ 3
6.	Նախդիրների կապակցելիական հնարավորությունները հայ մատենագրության մեջ	Առ, ընդ, գ, ի, ց նախդիրներով արտահայտված կապակցություններ	ռեռֆերատ	Կիսամյակի ավարտ	Բանավոր հարցում	ՊԳ, 1, 2, 4, ԼԳ 1

⁹ Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը:

¹⁰ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր. ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն:

13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում¹¹

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	Գրատախտակ, Էկրան,
Համակարգչային ծրագրեր	Microsoft Word

¹¹ Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար:

14. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի¹²:

14.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

14.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ամփոփվում է քննությամբ:

Քննությամբ ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի ամփոփիչ քննության միջոցով և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:

14.3. Հարցաշար (ըստ ծրագրի)

1. Մակբայների տեսակները:
2. Նախադրություններ:

¹² «Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.06.2022թ.):

3. Առ նախդիրը տրական և հայցական հոլովների հետ:
4. Առ նախդիրը բացառական և գործիական հոլովների հետ:
5. Զ նախդիրը տրական և հայցական հոլովների հետ:
6. Զ նախդիրը բացառական և գործիական հոլովների հետ:
7. Ընդ նախդիրը սեռական և տրական հոլովների հետ:
8. Ընդ նախդիրը հայցական հոլովի հետ:
9. Ընդ նախդիրը բացառական և գրոշիական հոլովների հետ:
10. Ըստ նախդրի գործածությունը տրական, հայցական և բացառական հոլովների հետ:
11. Ի նախդիրը տրական և բացառական հոլովների հետ:
12. Ց նախդրի գործածությունը:
13. Միակազմ նախադասություններ:
14. Ենթական:
15. Ստորոգյալ:
16. Որոշիչ:
17. Հատկացուցիչ:
18. Բացահայտիչ:
19. Ուղիղ խնդիր:
20. Հանգման անուղղակի խնդիր:
21. Մատուցման անուղղակի խնդիր:
22. Անջատման անուղղակի խնդիր:
23. Միջոցի անուղղակի խնդիր:
24. Վերաբերության անուղղակի խնդիր:
25. Ներգործող անուղղակի խնդիր:
26. Տեղի պարագա:
27. Ժամանակի պարագա:
28. Պատճառի պարագա:
29. Ձևի պարագա:
30. Չափի պարագա:
31. Նպատակի պարագա:
32. Միասնության պարագա:
33. Հիմունքի պարագա:
34. Հոդեր:

14.4 Գնահատման չափանիշները¹³.

- Տեսական գիտելիքները՝ նյութի իմացություն:
- Գործնական աշխատանքները՝ 4 ստուգում /գումարային 40 միավոր/:
- Ինքնուրույն աշխատանքը՝ 2 ստուգում /գումարային 20 միավոր/:

¹³ Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման:

«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉ

Մասնագիտություն`	011401.00.6 Մասնագիտական մանկավարժություն <i>/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/</i>
Կրթական ծրագիր`	011401.19.6 Հայոց լեզու և գրականություն <i>/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/</i>
Որակավորման աստիճան`	Մանկավարժության բակալավր <i>/բակալավր, մագիստրատուրա/</i>

Վանաձոր 2023

Հեռակա ուսուցման համակարգ

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՀԼԳ/բ-005 «Գրաբար 3»			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	12	Դասախոսություն	2
			Գործնական աշխատանք	10
	Ինքնուրույն	78		
	Ընդամենը	90		
Ստուգման ձևը	քննություն			
Դասընթացի նպատակը	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Մասնագիտական հիմնարար գիտելիքների փոխանցում ուսանողներին: ▪ Տեսական գիտելիքների գործնականում կիրառելու հմտությունների և կարողությունների ձևավորում ուսանողների մոտ: ▪ Համեմատական քննություն կատարելու, նախադասությունը վերլուծելու, մասնագիտական գրականությունից օգտվելու ունակությունների ձեռքբերում ուսանողների կողմից: 			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <ul style="list-style-type: none"> • իմանա գրաբարի մակբայների, նախդիրների, բառակապակցության, նախադասության, նախադասության կառուցվածքի, գլխավոր ու երկրորդական անդամների և դրանց ուսումնասիրման մեթոդների վերաբերյալ բավարար գիտելիքներ, • կարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում, կատարել գրաբարյան բնագերի թարգմանություն և վերլուծություն, • տիրապետի գրաբարի լեզվական միավորները գրաբարյան բնագրերում ուսումնասիրելու մեթոդներին: 			
Դասընթացի բովանդակությունը	<p>Թեմա 1. Մակբայներ Թեմա 2. Նախդիրներ Թեմա 3. Բառակապակցություն Թեմա 4. Նախադասության տեսակները: Երկկազմ նախադասություն: Թեմա 5. Նախադասության գլխավոր անդամների</p>			

	<p>արտահայտությունը:</p> <p>Թեմա 6. Նախադասության երկրորդական անդամների Արտահայտությունը: Սեռի խնդիր</p> <p>Թեմա 7. Բնության խնդիրներ</p> <p>Թեմա 8. Պարագաներ</p> <p>Թեմա 9. Հոդեր</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Տեսական գիտելիքները՝ նյութի իմացություն: • Գործնական աշխատանքները՝ 4 ստուգում: • Ինքնուրույն աշխատանքը՝ 2 ստուգում:
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր՝</p> <p>Գ. Խաչատրյան, Գրաբար</p> <p>Ա. Աբրահամյան, Գրաբարի ձեռնարկ</p> <p>Պ. Շարաբխանյան, Գրաբարի ձեռնարկ</p> <p>Պ. Բեդիրյան, Լեզու նախնեաց</p> <p>Լրացուցիչ՝</p> <p>Հ. Ավետիսյան, Ռ. Ղազարյան, Գրաբարի ձեռնարկ</p> <p>Գ. Թոսունյան, Լ. Խաչատրյան, Գրաբարի դասագիրք</p> <p>Գ. Խաչատրյան, Գրաբարի շարահյուսության ձեռնարկ</p>